

Književnost.

Zbirka slovenskih povesti. Urejuje Ivan Grafenauer. V. zvezek. Fr. S. Finžgar: Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh. — Ljubljana 1915. Založila Kat. Bukvarna. Tisk J. Krajec nasl., Novo mesto.

V »Uvodu« dobiš data iz Finžgarjevega življenja in kratek oris njegove literarne poti. Kratek je, a dovolj jasen, da vstane pred teboj Finžgarjeva pisateljska osebnost.

Letos je dvajset let, odkar je nastopil Finžgar v »Dom in Svetu«, pisal je pa že prej. Pričujoča zbirka bi bila nekako vezilo ob — 25 letnici Finžgarjevega leposlovnega dela, ki jo bo obhajal prihodnje leto. Skromno je, a zadovoljimo se za enkrat.

»Študent naj bo« je avtobiografija, podana v dijaški zgodbi, kakršnih do sedaj nismo imeli. Povest izgubljenega leta v prvi latinski: vse bridkosti in težave, vse nagajivosti in muke, pričakovanja in razočaranja, dijaška zavest zapostavljene pravice, vse življenje »nadebudnega« dijaka je v tej zgodbi. Študent dobi ob Finžgarjevem Franceljnu korajžo, profesor sliši prikrito lekcijo in ne bo robantil z besedami: »Še za tolikanj ne boste, da bi dostojno krompir stražili pri vojakihi!« in podobno... Starši pa naj ne prezrejo migljaja glede stanovanjskega vprašanja.

Potem, ko si se seznanil z nesrečnim Franceljnem, ki se je naslednje leto postavil — z odliko, prideš do črtice »Naš vsakdanji kruh«, ki te pelje na kmete, kjer je Finžgar s svojim peresom kakor nikjer drugje doma. Mogoče je, da pozabimo njegove salonske romane in novele — njegove kmetske povesti ostanejo vse čase — saj so v njih do zadnje poteze mojstrsko opisani naši ljudje. Ob 25 letnici ima Finžgar jasno pot pred seboj; da bi jo hodil še dolgo, dolgo!

Dr. Jos. Lovrenčič.

Dr. Rudolf von Andrejka, Slovenische Kriegs- und Soldatenlieder. Aus Kunst- und Volksdichtung ins Deutsche übertragen, Laibach 1916. Verlag der Katoliška Bukvarna. Druck der Katoliška Tiskarna in Laibach.

Ta razmeram primerna in času prilagodena knjiga je prvovrsten, v načinu patriotskih almanahov za-

snovan zbornik poezije v okviru naslovnega kazala. Prevajalcu je zlasti na tem, da izpriča iz naroda in narodovih pevcev lojalnost Slovencev in našo zvestobo do prestola. Apologetični namen knjige je pač izražen v opremi in uvodnih besedah, iz pesmi samih, izvzemši morda dve ali tri, pa zveni akcent neposredno občutenega patriotizma manj direktno in izrazito. Knjiga je pravzaprav samo zbirka stanovskih pesmi, in sicer ne najboljših, zlasti še zato ne, ker je nekaj pesmi v zbirki, ki so brez vsakega izrazitejšega slovenskega individualizma. Prevajalec je pri izbiranju pozabil na to, da sta priljubljenost in prava literarna vrednost stanovske pesmi pojma, ki se ne krijeta vedno. S tega vidika in iz ozirov do tujca, kateremu je prevod predvsem namenjen, se zdi manj primerno, da je pl. Andrejka izbral Aškerca, Vojanova, Gregorčičeve »Vojakove neveste oporoko« in »Dekletovo molitev«, narodne »Kaj maramo mi« in »Na polju rožce cvetejo«. Tudi bi se jaz resno premislil, preden bi bil prevedel Koseskega, ki je pesnil v toliki meri parafrazistično, in še ni dokazano, da ni tudi njegova »Vojaška« nastala na podoben način.

V knjigi opazam veliko nesoglasje med vsebino in obliko. Znanstveno-literarni aparat daje knjigi značaj kritične monografije, ilustrativni del pa je samo slovesen komentar, poln anahronizmov (12, 46, 49, 53, 56, 59), v žanru sodobnih bojnih razglednic. Zato je o knjigi težko reči, ali je kritična ali samo albumska zbirka.

Prevajalec pozna nemški in slovenski jezik. Ne vem pa, da bi bil kdaj pisal slovenske verze. Tudi nemški verz ne kaže izrazitejše individualnosti. Prevodi delajo name vtis nekake zabrisanosti, negotovosti, nemarkantnosti. Mučne so ritmične trdosti (n. pr.: im Kampf oder im Bette — fünf Fuß mess' ich und noch fünf Zoll). Grda je proza verza: nun kannst nachhaus' du gehen. Ne morem si raztolmačiti »ein Lieb'«, pisal bi Hiob mesto Job, izognil bi se vsaj rimi: Messe — lese. V »Soči« je slabo prevedeno »der blauen Höhen klares« »Glühn« za »vedra višnjevnost višav«, »versunken« za »lepo se v njih je zlila«, zlasti pa: »Jungkräftig über Stock und Stein — eilst du mit